
«Læger tjener nok altid sit brød»

FRA ARKIVET

JULIE DIDRIKSEN

julie.didriksen@tidsskriftet.no

Tidsskriftet

I den tidligere spalten «Lægeforhold ute og hjemme, sykeforsikring etc.» kan man lese om stort og smått av nyheter knyttet til nettopp dette. I Tidsskriftet nr. 10/1919 dukket det opp en tekst om hvordan det sto til med den tyske legestanden på denne tiden (Tidsskr Nor Lægeforen 1919; 39: 416). Første verdenskrig (1914–18) hadde glidd over i Novemberrevolusjonen (1918–19), og mange planla ifølge dette notatet å forlate militæret til fordel for å studere medisin. Hvorfor? Fordi det alltid vil være behov for leger. Eller?

Stilleben Unmässigkeit (1896), Albert Anker (1831–1910). I offentlig eie, via Wikimedia Commons.

Advarsel til tyske officerer mot at studere medicin.

I «Aerztliche Mitteilungen» nr. 3 for 17de januar iaar finder man indrykket følgende varsko fra bladets redaktion:

«Efter foreliggende oplysninger agter en hel del unge aktive officerer efter novemberrevolutionen at ta avsked fra sine stillinger og studere medicin i den tro, at «læger tjener nok altid sit brød». Til underretning for disse herrer kan tjene, at allerede før krigens utbrudd var der overflod paa læger i Tyskland, og krigen gjorde denne ikke mindre, snarere større; avgangen av læger under krigen utgjorde i høiden omtr. 3100, som erstattedes ved en tilgang paa omtr. 6500 midlertidig for krigstiden godkjendte læger. Hertil kommer alle de aktive militær- og marinelæger, som i den siste tid har tatt avsked for at drive privatpraksis.

«Av denne advarsel ser man bl. a., at Tyskland i krigstiden har tapt omtr. 3100 læger, hvilket vil si omtr. 10 pct. av det samlede antal læger»

Endvidere et stort antal tyske læger fra den vestlige og østlige del av riket (som dels er besat av fienden og dels sterkt truet omraade); disse læger vil nemlig i alle tilfælder søke sig en ny eksistens i Tyskland. Kommer nu hertil nye skarer av medicinstuderende fra officerskredser, blir følgen den, at der i en uoverskuelig tid vil danne sig et sterkt lægeproletariat.»

Av denne advarsel ser man bl. a., at Tyskland i krigstiden har tapt omtr. 3100 læger, hvilket vil si omtr. 10 pct. av det samlede antal læger. I 1918 beløp nemlig (ifølge «Deutsche med. Wochenschrift» nr. 11 for 1919 s. 301) tallet paa læger i Tyskland sig til 32 832.

Publisert: 24. september 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0273

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.